

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 12.—
 Pol leta . . . " 6.—
 Četrť leta . . . " 3.—
 Mesečno . . . " 1.—
Zunaj Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 17.—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivrtste: pri
 večkratnih oznanilih velik
 :: popust. ::
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek, sredo in petek
 :: popoldne. ::
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

2 uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Italijanski torpedo potopljen.

Vsi italijanski napadi odbiti. — V Galiciji se Rusi izhodno od Lvova zopet umaknili. — Ob Dnjestru hudi boji. — Nemiri na Ruskem. — Konrad Hötendorf postal generalni polkovnik. — Bethmann-Hollweg na Dunaju.

„Lega nazionale“.

Vlada je razpustila italijansko šolsko društvo: Lega nazionale. Bilo bi hinavstvo, ako bi odkrito ne priznali, da smo Slovenci to vladno odredbo sprejeli z velikim zadovoljstvom. Iz slovensko-narodnih in avstrijsko-patriotičnih razlogov.

Do leta 1890 so imeli v Avstriji živeči Italijani društvo Societa scholastica Patria. Dne 10. julija istega leta ga je vlada razpustila, ker je glavna skupščina v Tridentu sklenila, da se odpošlje društvu Dante Alighieri v Rimu in njegovemu predsedniku Bonghiju izraz popolne udanosti in najodkritosrčnejše čestitke. To je bil za vlado le zadnji povod, kajti bilo ji je znano, da ima društvo s kraljevino najtesnejše zveze.

Že leta 1891 so si ustanovili Italijani društvo Lega nazionale namesto razpuščene Patrie. Po pravilih je imela sicer le namen, pospeševati narodnostno vzgojo, v istini pa je bilo njeno delovanje naperjeno proti Slovincem in Avstriji. Hotela je z obilnim denarjem iz Italije poitalijančiti našo jadransko obal ter zrelo jabolko izročiti Italiji. Svoje delovanje je Lega nazionale raztezala na vseh pet „neodrešenih“ pokrajin: Trentin, Trst, Istra, Furlanija in Dalmacija.

Vodilno glasilo trentinskih Italijanov „Alto Adige“ je pisalo o ciljih Lega nazionale: „Sicer še je zaželjena obal daleč, ladja Italijanov v Avstriji vozi po viharjem, nemirnem morju. Toda te številke nam dajejo upanje na združenje z našimi brati! Sole, šolski vrtni, knjižnice, na tisoče predavanj, vse budi to zvest in vzbuja krasno misel: Če tudi po gorovju in morju ločeni, mi Italijani spadamo vsi skupaj. Navdušenje in zaupanje na oni dan, to je namen Lega nazionale.“

In list „Trentino“ je pisal leta 1907 z ozirom na delovanje Legenazionale: „In kakor uživajo Nemci iz Nemčije dalekoidočo prostost, da prepotujejo na dolgo in široko Trentin z namenom, da najdejo prozelite za idejo Velike Nemčije (velikanski moloh, kojega fanatični svečeniki sanjarijo o žrtvah v celih hekatombah), tako nam lahko in nam morajo še z večjo pravico naši bratje iz kraljevine stati ob strani v trdnem defenzivnem boju, ki ga bijemo, da varujemo stare meje Italije.“

Lega nazionale je gojila jako živahne zveze s kraljevino in z ondotnimi iredentističnimi krogi. Kako ljubo in dobrodošlo je bilo to društvu Italiji, je pač najbolj razvidno iz tega, da je italijanska vlada izdala naredbo, s katero se poziva, naj Italijani podpirajo Lego nazionale! Kadarkoli so kraljevinski iredentisti imeli javne prireditve, nikdar ni manjkalo pri njih zastopnikov Lega nazionale iz Avstrije. Leta 1907 se je vršil v Veroni kongres Associazione pro Trento-Trieste, na katerem so bili tudi Legini zastopniki navzoči. Veronski župan je govoril o „zahlapčenih in teptanih Italijanih v Avstriji“ in rekel, da je „ruska knuta“ mnogo prijetnejša nego „avstrijska palica.“ Obžaloval je nazadnje, da vsled svojega dostojanstva ne more še bolj jasno govoriti o tem, „kako se v deželah, katere spadajo k Italiji, (italijanska) trobojnica še vedno nahaja v krempljih dvoglavega orla.“ Italijanka iz Tri-

denta je govorila o „trpljenju fratellov iredentov“ in končala svoj govor z besedami: „Aiuta, Italia, aiuta!“ (Pomagaj, Italija, pomagaj!)

Leta 1913 je priredila Legina skupina v Plesni venček. Plakati, vabila in dvorana, vse je bilo v italijanskih barvah. Venček se je otvoril z italijansko kraljevinsko himno in v dvorano je prikorakala skupina 16 dam, ki jih je vodila „Italija“ kot sedemnajsta. Onih 16 dam bi naj predstavljajo 16 italijanskih pokrajin. Dame so obstopile govornika, ki je obiskovalcem plesnega venčka razjasnil, da je prišla „Italija“, da bi prinesla trpečim bratom v Avstriji tolažbo, sočustvovanje, pogum in zaupanje.

Ti podatki dovolj jasno osvetljujejo tendenco Lega nazionale glede njenega razmerja do Avstrije, in avstrijskega patriotizma. Toda ravno s takim srdom kakor proti Avstriji so bili Legini pristaši napolnjeni nasproti slovenskemu in hrvatskemu narodu. Posebno v Istri in Trstu je Lega delovala z vsem parom, da bi zajezila naraven razvoj hrvatskega in slovenskega naroda ter njegov naraščaj odtujila narodu in Avstriji. Naši prvaki ob jadranski obali so z naporom vseh sil morali delovati nasproti tako ljudem sovražniku.

Sedaj je Lega nazionale razpuščena. Zadela jo je kazen, ki jo je že davno zaslužila. Slovenci in Hrvati smo rešeni s tem sovražnika, ki nam je z izdajalskim denarjem iz kraljevine hotel skopati grob in nas položiti vanj. Naloga naša je sedaj, da tam, koder se je vršilo antiavstrijsko in antislovensko Legino delovanje, popravimo napravljeno škodo in da se za to z vso vmo oprimemo našega poštenega narodnoobrambnega društva Slovenske Straže ter mu ne odrekamo tudi v sedanjih težkih časih svoje izdatne podpore.

Italijanska vojska in papež.

Dunajski knez nadškof kardinal dr. Piffl je imel dne 24. junija zvečer v cerkvi sv. Štefana ob priliki nočnih molitev pred Najsvetejšim na mnogoštevilno zbrano množico nagovor, iz katerega povzamemo njegova zanimiva izvajanja o Italiji in papežu. O tem predmetu je namreč kardinal dr. Piffl, ki je zaslovel po celi Avstriji po svoji dušeskrbni vni, in odločni, brezpogojni neustrašenosti, govoril sledeče:

Katoliški možje! Mi vsi poznamo vzroke grdega italijanskega verolomstva, kakoršnega svetovna zgodovina skoro ne pozna. Niso bile samo „narodne aspiracije“, po domače povedano nevoščljivosti zavoljo zemlje in gladno hrepenenje po moči, ki so vodile Italijo v to vojsko; zakaj pravi povzročitelji sedanje vojske niso ne italijanski narod, ne njegova vlada, ampak oni framašonski in prekušiški krogi v Italiji, ki so hoteli v veliki vojski v kalnem ribariti. Na eni strani hočejo ti ljudje strmoglaviti v Italiji kraljestvo, na drugi strani pa so hoteli začeti z vojsko smrtni zabodljaj v srce katoliške Avstrije. Italijanski prostožidarji celo javno izpovedajo, da sovražijo Avstrijo ter jo hočejo uničiti, ker je po njih mnenju ravno Avstrija zadnji steber katoliške Cerkve. Radi tega so italijanski prostožidarji že leto dni hujskali na vojsko. Za nas katoličane je ravno to vir zaupanja, da bo Bog tudi v tem vsiljenem boju stal na strani naše pravice in nam bo pomagal, da bomo vse načrte in napade sovražnikov uničili in jih osmotili.

Katoliški možje! Vojska z Italijo je postajala našo požrtvovalnost na novo preskušnjo. Nedvomno

je, da je ta vojska kriva, da je mir, katerega celi svet tako iskreno želi, zopet preprečen za delj časa. Radi tega je ob izbruhu sedanje vojske navdal vse domoljube nekaj svet srd, kateri pa žal katoličanom nasprotni krogi zlorabljaajo z namenom, da bi pri nas avstrijskih katoličanov izzvali sovražnost ali pa vsaj nezaupanje proti sv. Očetu v Rimu. Cele tedne so že ti prostožidarski hujskači na delu, da bi sv. Očeta osumili, češ, da je prelomil nevtriliteto v korist Italiji. Ta nizkotna sumničenja in neumne izmišljotine se pojavljajo po gotovem načrtu.

Katoliški možje! Vi poznate delovanje papeža Benedikta XV. že od prvih dni njegovega nastopa vlade, ki se je zgodil skoro istočasno kakor izbruh sedanje vojske. Na stol sv. Petra je prišel sedanji papež kot pravi mož Previdnosti božje. Komaj je zasedel ta stol, je bila njegova prva želja, katero je izrazil v svoji okrožnici, opomin vladam vojskujočih se držav, naj poskrbijo, da bo narode kmalu zopet osrečil ljubi mir. Ko je njegova očetovska in prijateljska želja ostala neizpeljiva, se je trudil neumorno proseči in opominjajoč, da bi vsaj vojnimi ujetnikom vojskujočih se držav izposloval olajšanje njihove bridke usode. Ko je grozila vojska z Italijo, tedaj so vsa njegova prizadevanja neprestano merila na to, da bi se ohranil mir. Da se sv. Očetu ni posrečilo doseči, da bi obmolknili framašonski vojni hujskači, ni njegova krivda. Ko se pa je izvršilo verolomstvo ter je izbruhnila vojska z našim nekdanjim zaveznikom, je edin njegov trud, da kot oče vseh vernikov celega sveta, kot pastir in učitelj vseh narodov vsem, ki se udeležujejo vojske, naklanja svojo pastirsko skrb. Vsi dosedanji poizkusi italijanskih vladnih krogov, da bi papeža iztrgali iz dosedanje njegove nevtrilitete, so bili dosedaj zaman, in zato framašoni sv. Očeta že razkričujejo kot „sovražnika domovine.“ Bolj kakor kdaj poprej je sedaj usoda našega sv. Očeta v božjih rokah.

Katoliški možje! Kot škof slovesno protestiram proti gonji in hujskariji, ki se vrši po načrtu in hoče nepristranost sv. Očeta osumiti kot dvomljivo. Ali tem hujskačem ne zadostuje, da je plačana poulična sodrga v Rimu prirejala kričeče in hujskajoče demonstracije pred vatikanskimi vrati? Ali naj mi v katoliški Avstriji te žalostne čine italijanskega framašonstva prekosimo s prostaškimi sumničenjem in razširjenjem neresnih vesti zoper sv. Očeta?

Katoliški možje! Pri puhloglavcih in ljudeh, ki niso dobre volje, mogoče taka sumničenja padejo na rodovitna tla. Misleči katoliki pa taka sumničenja s sožaljem do takih razširjevalcev odklanjajo. Nepozaben nam ostane današnji dan, ob katerem slavimo največji čin našega orožja in naše junaške armade. Veselja so razvneti naša srca zavoljo velike zmage. Z globoko ponižnostjo se zahvaljujemo Bogu za to in mu izkažujemo vso čast. Z našim vladarjem, ki je prestal že toliko preizkušenj in kateremu je danes Dunaj veselo izkazal svojo udanost, zaupamo še tudi nadalje na Vsemogočnega, da bo naklonil našemu orožju konečno zmago!“

Hrvaški sabor

Iz Zagreba se dne 24. junija uradno poroča:

Zakonski načrt o podaljšanju nagodb z Ogrsko za eno leto se je v tretjem branju sprejel. Nato se prične razprava o proračunskem provizoriju.

Poslanec Čezar Akačič prebere v imenu Starčevićeve stranke izjavo, ki se med drugim glasi: Z ozirom na veliko evropsko vojno starčevićeva stranka ne smatra za primerno, da bi se v omejenem obsegu obravnavala politična in državnopravna vprašanja o razmerju s kraljevino Ogrsko in z drugimi deželami Njegovega Velikanstva in izjavljam, da se za to ne bo udeleževala debate. Indemnitetu stranka odklanja.

Ko sta še posl. Stjepan Radič (kmečka stran-

ka) in Novak (v imenu Frankove stranke) izjavila, da bodo glasovali proti indemniteti, se je razprava prekinila. Prihodnja seja jutri; na dnevnem redu nadaljevanje razprave o indemnitetni predlogi.

Dne 25. junija je sabor nadaljeval svojo razpravo o indemnitetni predlogi. Poslanec Stjepan Zagorac od Starčevićeve stranke je izjavil, da bo kljub izjavi njegove stranke, da se ista ne udeleži te razprave, govoril, ker je prepričan, da mora hrvaški narod priti do besede. Na Ogrskem je tudi opozicija prišla do besede, zakaj bi torej ravno Hrvatje ne smeli govoriti. Govornik zahteva samostojno hrvaško državo v okrilju habsburške monarhije; ta država naj bo popolnoma enakopravna z Ogrsko. Indemniteti pa govorniki popolnoma odklanjajo, to je, vladi ne daje oprostila ali absolutorija.

Ko je sabor vzel vladni odgovor na nekatere interpelacije na znanje, se je seja prekinila in ob 7. uri zopet nadaljevala.

Smotreno delo.

„Information“ prinaša pod gorenjim naslovom politično zanimiv člančič, ki je očividno inspiriran od krogov, ki stoje pl. Koerberju precej blizu. Člančič slove: „Nad Bosno in Hercegovino je zasvetila nova zvezda. Politična nervoznost, ki je svoj čas organizem priklapljenih dežel pretresla, je minila in napravila prostor splošnemu pomirjenju. Spoznanje, da se mora ljudstvo prevzgojiti, je prešinilo vse kroge. Močna uprava je napravila konec opasnim političnim razkrojem in raztrgom. Narodi so prišli do prepričanja, da je smotreno delo in zvestoba do države, v koji tvorijo čislani in pospeševani član, prvi predpogoj za njihov in za blagor njihove dežele. Sedaj ko so se v dobi dr. pl. Koerberja spravile razmere v priklapljenih deželah končno vendar enkrat na pravi tir, se je s tem eden naših najvažnejših državnih problemov približal svoji končnoveljavni in srečni rešitvi in mi se nahajamo na potu, ki vodi do dobrega cilja. Mirnodušnost in sigurni pogled dr. pl. Koerberja nam najboljše jamčita za nadaljno bodočnost. Ravno v tej vojski silijo izkušnje, da se v polnem obsegu uvažuje dalekovidno in smotreno delo dr. plem. Koerberja. Svoj čas se je veliko in kakor sedaj vidimo, krivično napadalo Koerberjevo državnozbornsko volilno politiko. Vojaške kroge bi se moralo sedaj vprašati, kako velikanske važnosti je železnica čez Ture in kako težko se sedaj občuti, da se veliki načrti glede gradnje kanalov niso izpeljali. Koerberjev kanalski načrt se bo moral, in to bo sedaj praktična posledica sedanje vojne, po končani vojski nemudoma izvršiti.“

Pred cesarjem v Šenbrunu.

Po zmagoslavni bitkah mesca maja in junija so naše čete dne 22. junija zavzele glavno mesto Galicije. Po vsej širni Avstriji je zavladalo velikansko veselje in nepopisno navdušenje, da je Lvov, ki je bil že čez 10 mesev v ruski oblasti, zopet naš. Vsi narodi Avstrije so tekmovali med sabo, kako bi se kar najiskreneje zahvaljevali Gospodu vojskinih trum, ki je podelil našemu orožju zmago, in kako bi dajali svojemu sijolasemu vladarju dokazne svoje udanosti in globokega spoštovanja. Zlasti cesarski Dunaj je izrazil svojo globoko zvestobo in udanost do prestola na sijajen način. Ko je došla na Dunaj vesela vest, da je Lvov zopet naš, je bilo naenkrat vse mesto v zastavah. Stotisočera množica je vrvela po mestnih ulicah, pevajoč domoljubne pesmi in razne mnogoštevilne godbe so igrale vesele komade. Zvečer je bilo mesto sijajno razsvetljeno in slovesnega obhoda ni bilo ne konca ne kraja. Po vseh cerkvah so zvonili zvonovi in naznanjali Dunajčanom veselo vest, da je Lvov zopet naš.

Za drugi dan je pa bila ob 9. uri predpoldne določena slovesna zahvalna služba božja v cerkvi sv. Štefana, katero je daroval dunajski kardinal-knezo-nadškof dr. Piffl. Velikanska cerkev je bila natlačena polna vernih Dunajčanov. Cesarja je zastopal prestolonaslednik nadvojvoda Karol Franc Jožef. Od cesarske hiše so še bili nadalje navzoči: nadvojvoda Leopold Salvator, nadvojvodinja in soproga prestolonaslednika Cita, nadvojvodinja Marija Terezija, Marija Annunciata, Marija Jozefa, Blanka, Izabela, soproga vrhovnega poveljnika nadvojvode Friderika in še več drugih, dunajski župan dr. Weisskirchner s podžupani, skoraj vsi mestni svetovalci in odborniki, veliko ministrov in drugih vojaških in državnih visokih dostojanstvenikov.

Po končani službi božji se je pomikala stotisočera množica proti Šenbrunu, da se pokloni sijolasemu vladarju. Že veliko prej, kakor se je napovedala slavnost poklonitve cesarju, je bilo na velikanskem prostoru pred gradom in na vrtu zbranih več stotisoč ljudi. Množica je čakala, da pride vladar na balkon in da sprotje poklonitev prebivalstva. Pred velikim balkonom so se zbrali pred 11. uro člani velikega dunajskega moškega pevškega društva. Zbrali so se tudi službe prosti rekonvalescenti in veliko naših in nemških ranjenih častnikov in vojakov z vojnimi znaki. Člani cesarske hiše, visoki dostojanstveniki in zastopniki dunajske občine so došli okoli tri četrt na 11. uro v Šenbrun. Točno ob 11. uri je prišel cesar na veliko verando grajskega parka, sledil

mu je prestolonaslednik nadvojvoda Karol Franc Jožef z nadvojvodinjo Cito, ki je imela najstarejšega sinčka, bodočega vladarja Avstrije, v naročju, in vsi ostali člani cesarske hiše.

Cesar nagovori množico.

Na nagovor župana dr. Weisskirchnerja je odgovoril cesar:

„Sprejmite Mojo prisrčno zahvalo za Vaše besede, narekovane po zvesti vdanosti in prisrčni ljubezni do domovine, ki so me tem veselejše zadele, ker vsebujejo odmev navdušenih manifestacij, s katerimi je prebivalstvo Mojega ljubljene državnega, glavnega in prestolnega mesta Dunaja pozdravilo to srečno poročilo o zopetni osvojitvi Lvova. Ne le z veseljem, tudi z upravičenim ponosom lahko prebivalci Dunaja gledajo na to važno dejanje orožja, katerega so se že v prejšnjih bojih slavno izkazali sinovi tudi bistveno udeležili. S hvaležnim priznanjem se ob tej priliki iznova spominjam nesebične požrtvovalnosti, s katero v glavnem mestu ostali del prebivalstva prenaša skrb in težave tega težkega časa in izkuša celiti po vojski zadane rane. Prepričan sem, da bo dunajsko prebivalstvo vstrajalo tako domoljubno, da napoči dan, ko z božjo pomočjo zmagovit in časten mir Mojim narodom trajno zajamči tisto blagostanje, katero pospeševati tvori najlepšo nalogo Mojega življenja.“

Velikanske ovacije so sledile cesarjevemu govoru, ki so se šele končale, ko je cesar odšel.

Na Ruskem se pripravlja nevihta.

Predznaki revolucije.

Berolinska „Vossische Zeitung“ poroča iz Petrograda:

Predznaki notranjega prevrata v Rusiji se vsak dan bolj množijo. Ob priliki zadnjega carjevega potovanja se je carju namignilo, da se pripravljajo nemiri vedno bolj in bolj. Na carjevo vprašanje je nato izjavil sedaj odstavljani ruski minister za notranje zadeve Maklakov, da on jamči za mir. A kmalu nato so izbruhnili veliki nemiri v Moskvi. Da je Maklakov vedel za te nemire, ni nobenega dvoma. Tajni svetnik Bruth, ki je bil podrejen Maklakovemu ministru, je izjavil, da se mora za patriotske prireditve v Moskvi poskrbeti za varstvo. Pri pouličnem mobu so se našli sezname Nemcev in Judov, proti katerim so se prvotno obračali vsi izgreši in nemiri. Te listine so bile deloma pisane na papir moskovskega društva „Ohrana.“

Posebno značilno dejstvo pa je, da je veliki knez Nikolaj Nikolajevič pozval moskovskega policijskega predsednika, naj mu o patriotskih prireditvah v Moskvi obširno poroča. Dvorna stranka je to priliko porabila, da strmoglavni ministra Maklakova in tako zada tudi velikemu knezu Nikolajeviču močan udarec.

Neki moskovski zaupnik poroča, da so pri nemirih v Moskvi bili tudi nastopi zoper častnike. Ko so nekateri častniki klicali „Živijo generalisimus Nikolajevič!“, je množica odgovorila s klici „Krvavi roparji.“ V Moskvi so bili za časa nemirov zbrani zastopniki kmetov, poleg teh je bilo v Moskvi še tudi 180 zastopnikov raznih mest. Seje teh zastopnikov so vse tajne. Časniki ne smejo o teh sejah ničesar poročati. V palači ruske dume vlada živahno gibanje, čeravno je sedaj duma zaprta.

Dogodil se je pred kratkim tudi nek drug zelo značilen dogodek. Dva dni po moskovski revoluciji je brzojavil veliki knez Nikolaj Nikolajevič carju, da namerava v nekaterih dneh priti v Carskoje selo, da se v neki važni zadevi pogovori s carjem. Skoro gotovo je hotel veliki knez nastopiti zoper tiste, ki so ga pri carju tožili. Car je nato odgovoril, da se boji, da na bojišču velikega kneza ne bodo mogli pogrešati. Ta carjev odklonilni odgovor je sedaj v petrogradskih družbah in političnih krogih predmet raznih govorov.

Revolucija v Odesi.

„Journal de Geneve“ javlja na podlagi brzojavk svojega bukarškega dopisnika, da so se v Odesi vršile revolucionarne demonstracije, katere pa je vojaštvo zatrla. Podrobnosti o teh dogodkih pa še manjkajo. Tuje državljane so, kakor poroča švicarski konzul, spravili na varno.

V Moskvi vedno večji nemiri.

List „Tidende“ v Kodažu poroča: Od srede prejšnjega tedna ne izhaja v Moskvi noben časnik več. Nemiri so od dne do dne večji. Po noči se ti nemiri razvijajo v plenjenje in požiganje. Vojaštvo mora vsa javna poslopja noč in dan stražiti. Zasebno brzojavljenje iz Moskve je ustavljeno.

Revolucija na Ruskem v letošnjem poletju?

„Korrespondenz Norden“ v Haagu prerokuje, da bo v letošnjem poletju izbruhnila v Rusiji revolucija, ki bo glede razširjenosti in srčnosti ono iz leta 1904 daleč presejala.

Revolucionarni in socijalistični odbori delujejo.

„Tägliche Rundschau“ poroča iz Stockholma: Vzbudila se je podzemna Rusija, t. j. razne tajne revolucionarne organizacije. To se je zgodilo tako nagle, da je cela Rusija razburjena in preplašena. Zupanje vredne osebe, ki so došle iz Finske v Stockholm, poročajo, da revolucionarno gibanje ne grozi samo v obeh ruskih glavnih mestih (Petrogradu in Moskvi), ampak postaja tudi v južni Rusiji dan za dnevom bolj nevarno. V mestih Charkow, Kiew in v Kazanu razvijajo revolucionarni in socijalistični odbori mrzlično delavnost, da so v slučaju popolnega poraza ruske armade pripravljeni za boj zoper carizem. Politične aretacije dijakov in delavcev so sedaj na dnevnem redh. Te aretacije pa še le bolj podžigajo ljudske množice.

Nemški kancelar na Dunaju.

Nemški državni kancelar Bethmann-Hollweg in državni tajnik Jagow sta prišla na obisk k našemu zunanjemu ministru baronu Burianu. Bethmann-Hollwega je v soboto naš cesar sprejel v posebni avdienci.

Nova pogajanja med Rumunijo in Rusijo.

Kakor javlja „Kölnische Ztg.“, poroča milanski „Secolo“, da so pogajanja med Rumunijo in Rusijo stopila v nov stadij. Prva pogodba iz minulega mesca septembra je dovolila Rumuniji zasedenje avstrijskih pokrajin z rumunskim prebivalstvom. Po vstopu Italije v vojno je poslala Rumunija Rusiji noto, v kateri zahteva ogrski Banat od Donave do Tise, kakor tudi Bukovino do Pruta. Minister Sasonov je nato o pozarjal na narodne interese Srbije v zapadnem delu Banata in na interese Rusov v gočavih delih Bukovine ter predlagal druge meje. V Bukarešti so smatrali te ruske predloge za nezadostne. Izjavili so, da morajo smatrati ruske predloge kot nesprejemljive, ker morajo imeti sigurne meje. V Banatu je okrog 700.000 Rumunov in samo 200.000 razstreseno stanujočih Srbov. Od zahtev glede Bukovine pa da Rumunija ne more na noben način odstopiti. — V Petrogradu so dali na to Rumuniji obsežnejše obljube. Pred enim tednom so se pričela zopet pogajanja, ki so dolgo časa mirovala, na podlagi mnogo ugodnejših ponudb za Rumunijo.

Berolinski list „Vossische Zeitung“ poroča, da je rumunska meja ob Rusiji popolnoma zaprta.

Na Grškem.

Prejšnji minister Rallis je s svojimi pristaši izstopil iz Venizelosove stranke. S tem je postalo zelo dvomljivo, ali še ima Venizelos večino ali ne.

Da raste napetost na Balkanu, nam dokazuje okolnost, da je grški vojni minister odredil delno mobilizacijo.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Avstrijska uradna poročila.

Uradno se razglša:

Dne 25. junija.

Med mestoma Halics in Zuravno se nadaljujejo boji na severnem bregu Dnjestra; ruski protinapadi so bili odbiti. Naš napad napreduje. Prodirajoč čez Zydzaczov, smo včeraj zavzeli Chodorov. Sicer je pa položaj ob reki Dnjestr nizdol Halicsa, potem izhodno od Lvova, pri Ravaruski in ob Tanevu popolnoma nespremenjen.

Južni breg Sana je prost od sovražnika.

Na Poljskem zasledujejo zavezniške čete Ruse, ki se umikajo proti Zawihostu, Ozarowu in Sienu.

Chodorow leži 15 km izhodno od Zydzaczowa ob nekem pritoku reke Dnjestr. Zawihost leži na zahodnem bregu Visle, severno od izliva Sana. 18 km se-

verno-zahodno pa leži Ozarow in nadaljnih 25 km se verno-zahodno leži Sieno.

Dne 26. junija.

Izhodna skupina armade generala Pflanzerja je med rekama Dnjestr in Prut vnovič odbila naval ruskih čet, ki so bile mnogo številnejše, kakor naše. V teku teh bojev se je sovražniku posrečilo predreti na enem mestu našo bojno črto. Sovražnik je ponoči korakal v več vrstah proti našim postojankam, in prednja ruska vrsta je prišla do naših postojank na ta način, ker so ruski vojaki držali roke kvišku kot znamenje, da se udajo, in ker tudi niso bili prav nič oboroženi in naši vsled tega niso streljali na nje. A ko je ruska vrsta prišla neposredno do naših postojank, so začeli Rusi metati ročne granate, katere so imeli skrite v žepih, proti našim strelskim jarkom, nakar so napravili ruski vojaki, ki so se nahajali še zadaj za prvo vrsto, naskok na naše postojanke. Ko so dobile naše čete novih ojačenj, so po hudem boju zopet zapodile sovražnika iz naših postojank ter ujele več sto Rusov. Ves dan in tudi danes po noči je sovražnik napravil na več mestih naše bojne črte naskoke na naše postojanke. Vsi ti ruski sunki so bili odbiti, pri čemur je imel sovražnik težke izgube.

Naša bojna črta se ni prav nič spremenila. — Honvedni huzarski polk št. 6 in hrvaški domobranci so se v teh bojih posebno odlikovali. Na ostali bojni črti armade generala Pflanzerja vlada mir.

Na vseh severno-izhodno od Zurawna in pri Chodorowu se boji nadaljujejo. Zavezniške čete so zavzele z naskokom več krajev in so odbile vse ruske napade.

Na ostali gališki bojni črti je pa položaj popolnoma nespremenjen.

Na Rusko-Poljskem in sicer na črti Zawichost-Siena-Ilza se bijejo boji.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal

Nemška uradna poročila.

Dne 25. junija.

Čete generalnega polkovnika pl. Woyrscha so v svojem zasledovanju prekoračile gozdno ozemlje južno od Ilze.

Položaj pri armadah feldmaršala Mackensen je v bistvu nespremenjen.

Severno-zahodno od Halicesa so se morali deli armade generala pl. Linsingen pred številnejšim sovražnim napadom pri Martinowu umakniti na južni breg Dnjestra; dalje ob reki navzgor napreduje naš napad. Levo krilo armade se nahaja pri Chodorowu.

Dne 26. junija.

Na severnem bregu Dnjestra napredujejo napadi armade generala pl. Linsingen. Pri Halicesu še drži sovražnik desni breg reke Dnjestr.

Od pričetka napadov čez to reko dne 23. junija je ujela armada generala pl. Linsingen 3500 Rusov.

Med Dnjestrom in na ozemlju izhodno od Lwova se nadaljuje zasledovanje.

General Hecendorf — generalni polkovnik.

Načelnik našega generalnega štaba, general baron Konrad pl. Hecendorf je imenovan za generalnega polkovnika.

Štirje ruski polki uničeni.

Vojni poročevalec rumunskega lista „Moldava“ poroča, da so Rusi v boju pri mestu Brzostek (ob Visloki) imeli naravnost ogromne izgube. Moštvo celih 4 ruskih polkov je obležalo na bojišču. Ko so Rusi pri svojem begu prekoračili reko, so prišli v grozen morilni ogenj naše artilerije. Ruski vojaki so se v tako velikih množinah udali našim, da je vojaško vodstvo komaj in komaj premagalo težave pri pošiljanju ujetnikov nazaj na fronto. Na bojišču je obležalo na tisoče ruskih pušk in drugega orožja.

Usoda Besarabije.

Bukareštanski list „Moldova“ piše o padcu mesta Lvov:

Padec Lvova je za Rumunijo izvanredno velike važnosti. Ko so svojčas zasedli Rusi Lvov, je to dalo prvi povod za gibanje, da se vrže Rumunija na stran trosporazuma. Rumuniji je v čast, da je ostala mirno in trezno misleča in da jo to gibanje ni moglo spraviti iz pravega tira. Mi nikdar nismo smatrali umikanje Avstrijcev od Sana za končno-veljavno. Toda dejstvo je, da se je takrat, ko je Rusija zasedla Lvov, začela ruska agitacija ter da se je takrat reklo, češ, Avstrija je izgubljena. Takrat so se okrepile vse tajne želje in takrat se je v resnici tudi začela agitacija, katero je povzročil Filipescu. Mi ne moremo verjeti — tako se konča dotični članek, da bi sedaj ljudstvo, ko so se izkazale vse domišljije kot brezkoristne, ne uvidevalo, da je sedaj obšla ura za — Besarabijo.

Avstrijsko-italijansko bojišče

Dogodki na italijanskem bojišču.

Uradno se razglša:

Dne 25. junija.

Na mejah Tirolske in Koroške večkratni topovski boji. Na primorskem obmejnem ozemlju sta bila ob jutranjih urah izhodno od Ronchija odbita dva sovražna napada. Na mostno utrdbo pri Gorici in na višinsko obrobje gorske planote pri Komnu je namerjen hud sovražni ogenj.

Ronchi se nahaja v sodnem okraju Tržič ob železniški progi Nabrežina—Kormons in Tržič—Cervinjan, 4 km severno-zahodno od Nabrežine. Gorska planota Komen se razprostira med spodnjim tokom reke Soče in črto Divača—Trst, je kraški svet, kjer je le malo vode in drevja, le tupatam nekoliko grmičevja, iz katerega štrlijo gole skale. Na severo-zahodnem delu se dviga okrog 150 m nad morsko površino, na južnoizhodnem delu pa narašča do višine 300 m in pada zelo strmo proti morju. Le v bližini Trsta se nahaja gričevje, ki ni tako strmo. Ta del Krasa je gol, le na nekaterih mestih pogozden, med hribovjem se pa razprostirajo ozke dolinice. Kamenite ograde in gosto grmovje zelo otežujejo hojo na tem ozemlju. Številne naravne zelo zelo kamenite. Zahodno od črte Trst—Komen je ozemlje pičlo obljudeno, na izhodu te črte pa se nahaja nekaj večjih krajev in naselbin. Prebivalstvo dobiva vodo iz cistern, v katere napeljuje dežnico. V poletju nastane pogostokrat veliko pomanjkanje pitne vode.

Dne 26. junija.

Sovražni artilerijski ogenj na bojni črti ob Soči se nadaljuje. Več sovražnih napadov na našo mostno utrdbo pri Gorici je bilo zopet odbitih, pri čemur so imeli Italijani velike izgube.

Na koroškem in tirolskem obmejnem ozemlju se ni pripetilo nič bistvenega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Junaška vožnja našega oklopnega vlaka.

Dunajski „Abend“ poroča, da se je zagnal neki naš oklopni vlak pri Plavah v italijansko bojno črto ter sibal pravo točo svojih krogel na presenečenje in preplašene Italijane, ki so v prvem strahu bežali na vse strani. Oklopni vlak je prijel s svojim streljanjem Italijane od strani in jim je prizadajal velike izgube. Pozneje ga je začela italijanska artilerija obstreljevati in že je izgledalo, da bodo Italijani naš oklopni vlak, ki je zavozil predaleč, odrezali. A kljub temu je sibal oklopni vlak svoj morilni ogenj kar naprej. Z veliko pozornostjo in razburjenostjo pa smo zasledovali, tako poročajo očividci, razvoj boja. V tem hipu pa je prešla naša pehota od leve in desne k naskoku ter italijanske vrste tako zmešala, da je mogel vlak nepoškodovan priti nazaj. Italijani so izgubili vsled tega junaškega čina kakih 600 vojakov. Vožnja našega oklopnega vlaka je bila eden najlepših vojnih činov pri Plavah.

Velik italijanski zrakoplov.

Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Veliko pozornost vzbuja v kraškem ozemlju velikanski italijanski zrakoplov, s katerim se ne da v dosegti vojski nobena zračna ladja primerjati. To je dvokrovni zrakoplov, približno dvakrat tako velik, kot so zrakoplovi oblike „Albatros.“ Zrakoplov ima, kakor se je z daljnogledom dognalo, posadko 5 mož. Zrakoplov meče bombe, ki imajo premer 12 cm. A k sreči pluje ta zrakoplov zelo slabo. Uspeh je brez kake vrednosti, čeravno se domneva, da so Italijani hoteli s tem zrakoplovom pripraviti nam zelo nevarno presenečenje. Avstrijci navadno z veliko pozornostjo zasledujejo polete tega sovražnega zračnega velikana. Upati je, da ga bo kmalu doletela ista usoda kot zračno ladjo „Citta di Ferrara.“

Kobaridski dekan ni bil ustreljen.

Civilni komisar v Kobaridu je pisal vikarju v Gragljici, da je kobaridski župnik in dekan, o katerem le vse italijansko časopisje pisalo, da je bil kot vohun ustreljen, sicer star, a da je zelo zdrav in da ni bil v celem okraju noben župnik ustreljen.

Črnogorci v Skadru.

Rimski list „Giornale d'Italia“ poroča dne 24. junija iz Skadra: Črnogorski general Vukotić je došel dne 22. junija na čelu črnogorskih čet pred izhodna vrata mesta Skader ter je pozval mestnega župana pred sebe. Vukotić je županu naznanil, da se morajo oni albanski rodovi, ki so Črnogorcem sovražni ter so se v pristanišču v Medui udeležili ropanja, raznovati. Črnogorska majhna ladja „Pisnik“ je te dni v meduinskem pristanišču zaplenila avstrijsko prevozno ladjo, na kateri je bilo 4000 dvojnih meter-skih stotov premoga, ter dve blagovni ladji, ki sta

last avstrijskega Lloydja ter jih je odpeljala s seboj.

Kakor poroča „Journal“, so Srbi vkorakali v Drač in se mesto v imenu kraljevine srbske vzeli v posest. Kar se dostaja črnogorskega prodiranja, Izjavlja črnogorski list „Viestnik“, da Črnogorci korakajo v Albanijo iz strateških in političnih razlogov. Njihov namen je, da si zasigurajo dovoz po Bojani ter tudi zasedejo kraje, katere jim je priznal berlinski kongres; sicer pa tudi druge države zasedajo druge kraje v Albaniji.

Raznoterosti.

Obletnica smrti Franc Ferdinanda. Danes je ravno leto dni, kar je v bosanskem glavnem mestu mlad nahujskan človek z morilnim orožjem uničil življenje dveh blagih, nam Slovanom naklonjenih sro, Od časa, ko sta pod morilno kroglo mladega Srba padli kot žrtev protiaustrijske organizacije prestolonaslednik in njegova soproga vojvodinja Sofija, se je začela v evropski zgodovini nova doba. Nastala sta dva velika tabora: eni, t. j. Avstrija in Nemčija, sta nastopili z orožjem proti brezvestnim morilcem, Rusija, Francija, Anglija, Srbija, Črnagora in končno tudi Italija pa so se zavzele za morilce. Dosedaj je bila vojna sreča na strani Avstrije in Nemčije, dasiravno so nas zahrbtni in nepošteni sovražniki napadli na vseh straneh. Vsemogočnega Boga prosimo, da bo tudi končna zmaga pri nas.

Sinova rajnega prestolonaslednika Franc Ferdinanda, princa Maks in Ernst, sta na škotski (benediktinski) gimnaziji na Dunaju napravila skušnjo, in sicer prvi čez 3. gimnazijski razred, drugi pa vsprejemni izpit za 1. razred. Oba sta napravila skušnjo z najboljšim uspehom.

† **Pavel Rath.** Dne 26. junija je umrl v bolnišnici v Slovenjgradcu obče priljubljeni in spoštovani Pavel Rath, župnik v St. Ilju nad Turjakom. Rajni je bil rojen dne 27. majnika 1855 v Hočah pri Mariboru. V mašnika je bil posvečen 22. julija 1880 in je služboval kot kaplan v Kozjem in v Staremtrgu, kot provizor pri Smiklavžu, kot župnik istotam do leta 1895, ko je bil imenovan za župnika pri St. Ilju nad Turjakom. Njegov pogreb se vrši danes, dne 28. junija popoldne. Blagemu in vzornemu duhovniku svetila večna luč!

† **Župnik Matija Eferl.** Pri Gornji Sv. Kungoti je v soboto dne 26. junija zjutraj ob 4. uri naglo umrl tamošnji župnik č. g. Matija Eferl. Č. g. Franc Spindler, župnik pri Sv. Juriju ob Pesnici, je umirajočemu še podelil sv. zakramente. Pogreb se je vršil v ponedeljek, dne 28. junija ob 9. uri popoldne. Rajni je bil rojen dne 29. avgusta 1871 pri Sv. Ani na Krembergu. V duhovnika je bil posvečen dne 25. julija 1897. Kaplanoval je pri Sv. Rupertu nad Laškim, na Rečici ob Savinji, pri Veliki Nedelji, na Pokimvi ob južni železnici in pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Od 1. decembra 1907 je rajni bil župnik pri Gornji Sv. Kungoti. Č. g. Eferl je bil vzgleden dušni pastir in vstrajen in požrtvovalen narodni delavec na ogroženi jezikovni meji. Svetila vrlemu rodoljubu večna luč!

Sv. birma v ptujski dekaniji se bo vršila po sledečem redu: na Hajdinu dne 3. julija, pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. dne 4. julija, pri Sv. Marjeti 5. julija in pri Sv. Marku dne 6. julija.

Novi vojni kurat. Č. g. Jožef Vrečko, kaplan na Remšniku, je poklican kot vojaški kurat v Gradcu v bolnišnico. Iz Remšnika je odšel v soboto, dne 26. junija.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Letno poročilo pod naslovom „Kraljestvo božje na izhodu“ je bilo že pripravljeno za tisk, a se je za enkrat odložilo, ker ni bilo upanja, da bi se moglo pravočasno razposlati. Izšlo bo v jeseni. Sicer pa naj se povsod, kjer je Apostolstvo vpeljano, tudi letos pobirajo prispevki kakor prejšnjega leta. Prva nedelja meseca julija naj bo posvečena Apostolstvu sv. Cirila in Metoda. Tudi letos veljajo vse dotične naredbi knezoškofijskega ordinariata. Apostolstvo je gotovo ena naših najvažnejših cerkvenih bratovščin in bo po vojski še večjega pomena, kakor je bilo doslej.

Splitski „Dan.“ prinaša velezanimiv članek: „Monarhija i Hrvati“, v katerem navdušuje za skupno Avstrijo. Končne besede so: „Voditelji naroda! Zaslužite rokave, vsak po svojem na posel, ker vas v sedanjem času čaka vrlo važna zadaća. Prokletstvo tisočev bo ležalo na vas, ako pustite, da bo radi vaše nesloge ali nemarnosti junaška hrvatska kri tudi topot zaman prelita. Kazen božja in osveta narodova ne bo šla mimo vas!“

Koprski in piranski občinski zastop — razpuščena. Namestnik v Trstu in na Primorskem je razpusil koprski in piranski občinski zastop ter sporazumno z istrskim deželnim odborom poveril vodstvo občinskih poslov v obeh občinah političnim uradnikom. Za občinskega gerenta v Kopru je bil določen okrajni komisar Leon vitez Klodič-Sabladojski, za občinskega gerenta v Piranu pa okrajni komisar Pavel di Gaspero.

Podpisovanje za drugo vojno posojilo se bode vršilo do dne 5. julija. Dosedaj se je v avstrijski državni polovici podpisalo 2400 milijonov kron.

Nov ruski vojni minister. Car je opustil nameravano potovanje na bojno črto ter se je vrnil v Carskoje Selo, kamor je tudi prišel ministrski predsednik. Mesto Suchomlinova je za ruskega vojnega ministra imenovan general Kuropatkin, ki pa ni istoveten z onim Kuropatkinom, ki je bil vojskovodja v rusko-japonski vojski.

Za avstrijsko zastavo je napravil Italijan Clerici ustanovo 50.000 lir. To svoto dobijo za plačilo tisti vojniki, ki bodo zaplenili prvo avstrijsko zastavo. Načelnik italijanskega generalnega štaba se je v javnem pismu zahvalil za to patrijotično vzpodbudo.

Bolezen turškega sultana. Profesor Israel je dne 24. junija dopoldne v navzočnosti nekaterih drugih zdravnikov operiral turškega sultana. Odvzel mu je dva kamenčka iz mehurja. Operacija je trajala tričetrt ure in se je v vsakem oziru dobro posrečila. Sultanovo zdravstveno stanje je ugodno. Po operaciji je sultan sprejel svojega prvega komornika Tefik bega, in mu naročil, naj sporoči veselo vest o dobro uspeli operaciji ministrom. Ta veseta vest se je hitro razširila po Carigradu, ki je popoldne bil ves v zastavah.

Amerikanske katoliške žene za vdove in sirote v Avstriji in Nemčiji. Katoliška ženska zveza v Filadelfiji je med svojimi članicami napravila zbirko za vdove in sirote sedanje vojske v Avstriji in na Nemškem. Zbirko, ki je znašala 600 dolarjev, so Amerikanke poslane predsedništvu katoliške ženske zveze v Nemčiji s prošnjo, da se to svoto v treh enakih delih razdeli med vdove in sirote v pokrajini Ren, na Bavarskem in v Avstriji. Del, ki pripade na Avstrijo (1260 K) je bil poslan na predsedništvo državne zveze katoliških žen v Avstriji. Zveza je označeno svoto odstopila „fondu za podporo vdov in sirot za celo avstrijsko oboroženo silo“. Svota sicer ni velika, a organizacija, ki jo je zbrala, bo gotovo vesela, ako se bo z njo vsaj ena solza bridkosti zbrisala.

*** Oprostitev 43 do 50letnih črnovojnikov od vojaške službe.** Domobranksko ministrstvo je odredilo: Če tudi se bo prebiranje črnovojnikov, ki so nekdaj aktivno služili v armadi, in sicer letnikov 1865—1872, oziroma letnikov 1. (1873 in 1874, v kolikor so ti bili zavoljo ugasnitve njihove črnovojniške dolžnosti predčasno izločeni in so še le sedaj zopet nastopili črnovojniško dolžnost, najbrž vršilo skupno s tistimi, ki niso nikdar vojaško služili, vendar se prošnje za oprostitev tistih, ki so nekdaj aktivno služili, lahko vlagajo sedaj, in sicer, če mogoče, najdalje do 5. julija t. l. Od črnovojniške službe (od aktivne) se bodo oprostili glasom točke 63 črnovojniških organizacijskih predpisov samotisti črnovojniki, ki so svoj čas aktivno služili in kateri so radi oskrbovanja kake javne službe ali koristi v svojem poklicu neobhodno potrebni. Osebnostne razmere črnovojniškega zavezanca niso nikaka utemeljitev za oprostitev od črnovojniške službe. Prošnje za oprostitev ne more vložiti črnovojniški zavezanec sam, ampak jih naj predložijo edino podjetja, zavodi ali odbori, kateri smatrajo kot nujno potrebno, da se dotični črnovojniki oprosti vojaške službe. Prošnje za oprostitev se morajo brezpogojno vlagati pri c. kr. o. krajnih glavarstvih, oziroma pri mestnih uradih mest, ki imajo lastno upravo, kjer dotični črnovojniki stanuje ali je zaposlen. Ponovno pa se še omenja, da se dosedaj smejo vlagati prošnje za oprostitev samo za one črnovojnice, ki so svoj čas že aktivno služili v armadi.

Prebiranje 43- do 50letnih. O prebiranju 43—50 let starih črnovojnikov krožijo zadnji čas različne vesti po listih. Dne 26. junija se o tem uradno poroča z Dunaja, da pridejo črnovojniki, ki so nekdaj že služili v armadi, z onimi vred, ki niso bili nikdar še vojaki k prebiranju. Uradni civilni zdravniki se pa k prebiranju ne bodo pritegnili. Komisijam je naročeno, da se pri prebiranju posebno ozirajo na zdravstveno stanje starejših letnikov. Vsi, ki bodo spoznani za sposobne, bodo pri vpoklicanju še enkrat zdravniško preiskani po poveljniku nadomestnega oddelka in vojaškem zdravniku. Izobrazba črnovojnikov se bo vršila na isti način kot pri mlajših letnikih. Za izvežbanje se bodo uporabili, kolikor bo mogoče, starejši podčastniki. Oni črnovojniki, ki so svoj čas služili v armadi, lahko vložijo prošnje za oprostitev že pred prebiranjem in sicer če le mogoče do 15. julija. Pri prošnjah za oprostitev od črnovojniške službe, kjer se gre za gospodarske ozire, predlaga okrajno glavarstvo, ali se prošnja ugodno reši ali ne. Tudi zavodi, odbori itd., ki prošnje za oprostitev svojih nastavljenec ali članov, se morajo obračati na okrajno glavarstvo.

Dve umestni prepovedi. C. kr. štajerska namestnija nam naznanja: Na podlagi uredbe glede uporabe žita je prepovedano uporabljati žitno klasje za kine na klobukih, za suhe cvetlične šopke itd. — Po drugi odredbi pa je prepovedana nepotrebna hoja in pohajkovanje po njivah in rezanje ali ruvanje žitnega klasja ter rastlin vseh vrst. Deželni zakonik je proglasil take čine kot navadno zlobno poljsko poskodovanje. Prestopki se kaznujejo z zaporom. Radi važnosti letošnje žetve je c. kr. štajerska namestnija podrejenim oblastim naročila, naj se na take poljske škodljivce strogo pazi in izroči oblasti, da se primerno kaznujejo.

Strojne zadruge, pozor! Letos se nam obeta prav obilna žitna letina, a v mnogih krajih vlada bojazan, da ne bo mogoče vsled manjkajočih delavskih moči mlatitve izvršiti. Naša organizacija je v 1. 1912 in 1913 razvila po celem Sp. Štajerskem agitacijo za

ustanovitev strojnih zadrug, ker je že v mirnih časih primanjkovalo mlatičev in ker se delo s stroji hitreje, boljše in cenejše izvrši. Danes seveda v mnogih okrajih obžalujemo, da se niso odzvali našemu pozivu. Edino v ptujskem okraju je našel naš poziv odmev, tam so se ustanovile 4 strojne zadruge, ki prav izvrstno delujejo. Žalibog pa so morali njih strojniki k vojakom. Da se izuči novi strojnik, priredi Zadruga Zveza v Ljubljani tečaj za strojnike v St. Vidu nad Ljubljano (železniška postaja Vižmarje), ki se začne v sredo 30. t. m. V tem tečaju se bodo udeleženci naučili vseh del pri strojih, stroji se bodo vzeli tudi narazen, da bo mogoče spoznati posamezne dele in v slučaju, da stroji kaj nagačajo, ovire odstraniti. Tečaj bo trajal 6 dni, za ceno hrano in stanovanje je preskrbljeno. Vsaka zadruga naj pošlje vsaj enega udeleženca, ki se naj oglasi pri županstvu v St. Vidu pri Ljubljani. Vsak udeleženec si naj oskrbi pri občini izkaznico in gre s to na glavarstvo po „Passierschein“, brez katerega ne more potovati v Ljubljano.

Maribor. V mariborski rezervni bolnišnici je dne 26. junija, ob 11. uri dopoldne umrl Viktor Kos, pešec 47. pešpolka, doma od Sv. Jakoba v Slov. goricah. Pogreb se je vršil v ponedeljek, dne 28. junija, popoldne.

*** Maribor.** Na malem vojaškem vežbališču se bo postavilo nekaj vojaških barak.

Študenti pri Mariboru. Posedniki gozdov v naši občini naznanjajo v „Marburger Zeitung“, da je odslej prepovedano v gozdovih zbirati dračje, iskati gobe in trgati jagode. Prepovedano je hoditi v gozdu drugod kot po zaznamovanih potih.

Lajtersberg. Avtomobil je v četrtek popoldne blizu Pesnice poškodoval nekega otroka. Zlomljeno ima levo roko.

Celje. Prejšnji teden je bilo šolsko leto na nemško-slovenskih gimnazijskih razredih v Celju zaključeno. Početkom leta je štela naša slovenska gimnazija 193 učencev in 2 učenki; na koncu šolskega leta je ostalo še 167 učencev in 2 učenki. Učni uspeh je navzlic močnemu skrajšanju šolskega leta in težavi pri poučevanju (pouk se je vršil vedno le popoldne, od učiteljskega zbora so šli 4 gospodje k vojakom) prav dovoljen; z odliko je izdelalo 26 učencev in 1 učenka, nesposobnih je 26, ponavljalni izpit so dobili 4 učenci in neizprašana sta ostala 2 učenca.

Celje. Celjan stotnik Henrik Stümpfl, ki je pridelen generalnemu štabu, je bil od nemškega cesarja odlikovan z železnim križcem 2. vrste, Cesar Franjožef mu je dovolil, da sme nositi to visoko odlikovanje. Odlikovanec je sin vpokojenega nadzornika južne železnice Henrika Stümpfla.

Zadnja poročila došla v ponedeljek dne 28. junija.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglša dne 27. junija:

Rusko bojišče.

Po porazu pri Lvovu in južno od Lvova so se umaknili Rusi s svojimi glavnimi četami v smeri proti izhodu in so se s številnimi četami vnovič postavili v bran na višinah izhodno od Dawidowke, izhodno od Miklaszowa in pri Jariczewstaryu. Na tej boji-

ni črti so naše čete v dvadnevem boju zavzele prednje sovražne postojanke in so se prerile do glavnih sovražnih postojank ter so končno udrle v njo na več mestih; zlasti na ozemlju pri Bobrki in južno od Bobrke je bil sovražnik vržen iz enega dela svoje bojne črte.

Od danes naprej se Rusi zopet umikajo na celibojni črti.

Tudi severno od Zolkiewa in severno od Rawaruske se sovražnik umika pred zasledujočimi zavezniškimi četami.

Ob gornjem toku Dnjestra se nadaljuje boji.

Nemške čete so po hudem boju z naskokom zavzele višine pri mestu Bukaczowce. Dalje ob reki navzdol in ob besarabski meji vlada v obče mir.

V bojih v zadnjih dneh je armada Böhm-Ermollija v času od 21. do 25. junija ujela 71 ruskih častnikov in 14100 mož ter zaplenila 26 strojnih pušk.

Italijansko bojišče.

Ob kanalu pri Tržiču, in sicer južno od Zagrada, je bil včeraj odbit sovražni napad.

Sicer so se pa vršili ob Soči in na ostali bojni črti le samo artilerijski boji.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Italijanski podmorski čoln se potopil.

Uradno se dne 27. junija popoldne razglša:

Naš podmorski čoln je dne 26. junija v severni Adriji potopil italijansko torpedovko.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 27. junija.

Nemške čete so po srditem boju z naskokom vzele višino na severnem Dnjestrovem bregu med mestecem Bukaczowce (severozahodno od Halicsa) in Chodorow. Pri zasledovanju Rusov so nemške čete dosegle okolico mesta Hrehorow (leži na sredini pota Zurawno—Rohatyn).

Sovražne postojanke na severozahodni strani strani Ravaruske so zasedle čete iz Hanovera. Ujetih je bilo 3300 Rusov, uplenjenih pa več strojnih pušk.

Tudi pri tej priliki so Rusi po svoji stari navedbi nemške čete vabili k sebi s tem, da so jim kimali z belimi robc, da bi jih mogli potem postreljati. Dotične ruske čete so bile uničene.

Čenjenim naročnikom ponedeljkove „Straže“, katerim je potekla naročnina, smo danes priložili položnice ter jih ob enem opozorili z modrimi križi na ovitku, da naj plačajo list naprej. Naj torej nemudoma pošljejo zopet naročnino, da ne bo treba lista ustaviti!

„Domača knjižnica.“ Prihodnji zvezki „Domače knjižnice“ izidejo šele po vojni, ker je odšel založnik k vojakom. Denar se nikomur ne povrne, ker je poskrbljeno, da se delo nadaljuje v vsakem slučaju.

Na Najvišje dovolilo Njegovega ces. in kralj. apostolskega Veličanstva

31. c. kr. državna loterija

za skupne vojaško-dobrodne namene.

Ta loterija v denarju vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobitek znaša:

200.000 kron.

Žrebanje je javno in se vrši na Dunaju dne

15. jul. 1915.

Cena srečke 4 krone.

Dobe se srečke v oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Verdere Zollamtsstrasse 5, v loterijskih kolekturah, v tobačnih trafikah, v davčnih, pošto-brzojavnih in železniških uradih, menjalnicah itd. Načrti za kupce srečk brezplačno. — Srečke se dopošiljajo poštne prosto.

C. kr. generalno ravnateljstvo za državne loterije
(oddelek za dobrodelne loterije).